

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 19 april 2023

678/2023

Lag

om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) 4 § 2 och 5 punkten, 5 § 3 punkten, 6 a § 2 mom. 11 punkten, 7 b § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 14 §,

av dem 4 § 5 punkten sådan den lyder i lag 135/2010, 6 a § 2 mom. 11 punkten och 7 b § 1 mom. 2 och 3 punkten sådana de lyder i lag 1201/2020 samt 14 § sådan den lyder i lag 791/2022, och

fogas till 1 §, sådan den lyder i lag 600/2022, ett nytt 2 mom. och till lagen nya 7 d–7 g § som följer:

1 §

— — — — —
Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas på Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen till den del de ordnar social- och hälsovård enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) och lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (615/2021).

4 §

Avgiftsfri socialservice

Avgiftsfria är följande former av socialservice:

— — — — —
2) specialomsorger enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) och transport enligt 39 § i den lagen; för uppehållet för en person med utvecklingsstörning kan dock tas ut en skälig avgift,

— — — — —
5) hjälp och stöd som ingår i träning enligt 7 § i lagen om funktionshinderservice (675/2023), personlig assistans enligt 9 § i den lagen, särskilt stöd för delaktigheten enligt 12 § i den lagen, stöd i att fatta beslut enligt 14 § i den lagen, krävande multiprofessionellt stöd enligt 16 § i den lagen, stöd för boendet enligt 18 § i den lagen, stöd för boendet för barn som ordnas i hemmet enligt 19 § i den lagen, stöd för tillgängligt boende enligt 22 § i den lagen, kortvarig omsorg enligt 24 § i den lagen, dagverksamhet enligt 25 § i den lagen, arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning enligt 27 § i den lagen, stöd för rörligheten enligt 28 § i den lagen, andra tjänster och stödåtgärder som behövs för att lagens syfte ska uppnås enligt 34 § i den lagen samt uppehälle i anknytning till morgon- och eftermiddagsverksamhet som ordnas som kortvarig omsorg enligt 24 § i den lagen, resor till dagverksamhet enligt 25 § i den lagen och till arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning enligt 27 § i den lagen samt tjänster enligt den lagen som ingår i hel-

heten för stöd för boendet och i stöd för boendet för barn som ordnas i hemmet; för stöd för boendet och för personlig assistans kan det dock tas ut en avgift om personen får ersättning för dem med stöd av någon annan lag än lagen om funktionshinderservice,

5 §

Avgiftsfria hälsovårdstjänster

Avgiftsfria är följande hälsovårdstjänster:

3) vård till personer som använder livsuppehållande respirator enligt 33 § 1 mom. i lagen om funktionshinderservice, uppehälle när de får institutionsvård inom hälso- och sjukvården samt transport i anslutning till vården,

6 a §

Avgiftstak

Vid beräkningen av det sammanlagda beloppet av avgifter som tagits ut av klienten beaktas sådana avgifter som under kalenderåret har tagits ut för

11) sådana rehabiliteringsperioder vid en institution för medicinsk rehabilitering som avses i 29 § 2 mom. 7 punkten i hälso- och sjukvårdslagen och som beviljas personer som har rätt till service med stöd av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda eller lagen om funktionshinderservice.

7 b §

Långvarig service

Ett välfärdsområde får ta ut en avgift enligt 7 c § för

2) familjevård som avses i 3 § i familjevårdslagen (263/2015) och professionell familjevård som avses i 4 § i den lagen, om servicen beräknas pågå i minst tre månader från det att den inleds eller om servicen de facto har varat i minst tre månader (*långvarig familjevård*); avgift enligt 7 c § i denna lag får dock inte tas ut för familjevård som getts med stöd av barnskyddslagen eller lagen om funktionshinderservice,

3) för social- och hälsovårdstjänster dygnet runt som getts vid en verksamhetsenhet för sådan sluten vård som avses i 67 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen eller sådan service på en institution som avses i 22 § i socialvårdslagen, om servicen beräknas pågå i minst tre månader från det att den inleds eller om servicen de facto har varat i minst tre månader (*långvarig sluten vård*); en avgift enligt 7 c § i denna lag får dock inte tas ut för sådan medicinsk rehabilitering på institution som avses i 29 § 2 mom. 7 punkten i hälso- och sjukvårdslagen, för krävande multiprofessionellt stöd på institution som avses i 2 § 1 punkten i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda eller för anstaltsvård som avses i 57 § i barnskyddslagen.

7 d §

Stöd för boendet för barn som ordnas utanför hemmet

Om det är motiverat med beaktande av familjens förutsättningar för försörjning och familjens underhållsansvar kan välfärdsområdet, när barnet med stöd av 19 § i lagen om funktionshinderservice bor utanför hemmet, av barnets föräldrar för stöd för boendet för barn utanför hemmet till följd av kostnader som uppkommit för underhåll av barnet ta ut en avgift, som får vara högst lika stor som det underhållsbidrag som bestäms med stöd av 1–3 § i lagen om underhåll för barn. Avgiften fördelas mellan föräldrarna med iakttagande av vad som i 2 § 1 mom. i lagen om underhåll för barn föreskrivs om föräldrarnas underhållsförmåga. Vad som föreskrivs ovan i detta moment tillämpas inte i fråga om en förälder som har ålagts att betala underhållsbidrag till barnet, utan då tillämpas 2 mom. i denna paragraf.

Välfärdsområdet kan utan att fastställa avgiften uppbära och lyfta underhållsbidrag eller underhållsstöd som betalas för barnet för den tid som barnet på det sätt som avses i 1 mom. bor utanför hemmet, samt använda underhållsbidraget eller underhållsstödet för att ersätta kostnader som uppkommer till följd av stöd för boendet för barn som ordnas utanför hemmet.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. kan välfärdsområdet uppbära en skälig avgift också ur andra inkomster, ersättningar eller fordringar enligt 14 § som barnet eller den unga personen har för att ersätta kostnaderna för boende utanför hemmet som avses i 1 mom.

Den avgift som med stöd av 1–3 mom. tas ut av barnet och föräldrarna kan sammanlagt uppgå till högst 500 euro per månad. Avgiften får dock inte överstiga välfärdsområdets kostnader för tjänsten. När välfärdsområdet tar ut avgiften av barnet ska det se till att barnet till sitt förfogande har ett belopp för personligt bruk, som för ett barn som bor i familjevård är minst det belopp för personligt bruk vid långvarig familjevård som anges i 7 c § 3 mom. och för ett barn som bor i ett litet gruppboendehem minst det belopp för personligt bruk vid långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg som anges i 7 c § 3 mom.

Det i 4 mom. avsedda beloppet av den avgift som tas ut justeras vartannat år utifrån förändringen i folkpensionsindex enligt 2 § i lagen om folkpensionsindex. Beräkningen ska göras utifrån det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket folkpensioner med betalningsdag i januari månad av justeringsåret räknats ut. Justeringsåret är året före det år vid vars ingång indexjusteringen görs. Det indexjusterade beloppet ska avrundas till närmaste 0,1 euro. Det indexjusterade beloppet träder i kraft vid ingången av året efter justeringsåret. Vid justeringen av det belopp för personligt bruk som avses i 4 mom. iakttas bestämmelserna i 7 c § 4 mom.

7 e §

Uppehålle i anslutning till särskild service för personer med funktionsnedsättning

Välfärdsområdet får av klienten ta ut en skälig avgift för uppehålle i samband med träning enligt 7 § i lagen om funktionshinderservice, krävande multiprofessionellt stöd enligt 16 § i den lagen, stöd för boendet enligt 18 § i den lagen, kortvarig omsorg enligt 24 § i den lagen, dagverksamhet enligt 25 § i den lagen och i samband med andra tjänster som behövs för att lagens syfte ska uppnås enligt 34 § i den lagen.

7 f §

Stöd för rörligheten som tillhandahålls som färdtjänst

Välfärdsområdet får av klienten för sådant stöd för rörligheten som avses i 28 § i lagen om funktionshinderservice ta ut högst en avgift som motsvarar avgiften för kollektivtrafik

eller någon annan därmed jämförbar skälig avgift, när stödet för rörligheten ordnas som sådan färdtjänst som avses i 29 § 1 mom. 1 punkten i lagen om funktionshinderservice.

7 g §

Ersättning med stöd av någon annan lag

Om en person med stöd av någon annan lag får ersättning för personlig assistans enligt i 9 § i lagen om funktionshinderservice eller för stöd för boendet enligt 18 § i den lagen, får för servicen tas ut högst en avgift som motsvarar ersättningen. Avgiften får dock inte överstiga kostnaderna för produktionen av servicen.

14 §

Uppbärande av inkomster, ersättningar eller fordringar till välfärdsområdet

Trots vad som föreskrivs någon annanstans i lag får välfärdsområdet uppbära pension, livränta, underhållsbidrag, understöd och andra löpande eller som engångsbelopp inflytande inkomster, ersättningar eller fordringar som betalas till en klient för den tid som klienten får sådant serviceboende med heldygnssomsorg, familjevård, sluten vård, service på en institution eller stöd för boendet för barn utanför hemmet som ordnas av välfärdsområdet. Välfärdsområdet kan använda de inkomster, ersättningar och fordringar som avses i detta moment för att ersätta en avgift som bestämts för klienten, dock med beaktande av vad som föreskrivs om inkomsterna, ersättningarna och fordringarna någon annanstans i lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av lag.

Välfärdsområdet ska senast två veckor före utbetalningen av en i 1 mom. avsedd inkomst, ersättning eller fordran meddela utbetalaren att inkomsten, ersättningen eller fordran betalas till välfärdsområdet. Då kan betalningen ske med laglig verkan endast till välfärdsområdet.

Om ett välfärdsområde uppbär inkomster, ersättningar eller fordringar som betalas till en klient, ska välfärdsområdet se till att klienten månatligen till sitt förfogande har ett belopp för personligt bruk, som för klienter inom serviceboende med heldygnssomsorg, klienter inom familjevård och klienter som får sluten vård eller service på en institution är minst lika stort som det belopp som avses i 7 c § 3 mom. Bestämmelser om det belopp för personligt bruk som barnet ska ha till sitt förfogande när barnet med stöd av 19 § i lagen om funktionshinderservice bor utanför hemmet finns i 7 d § 4 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2023.

Ett beslut om klientavgift eller om avgiftsfri tjänst för en person med funktionsnedsättning som fattats med stöd av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag är i kraft under den giltighetstid som antecknats i beslutet om avgiften eller tjänsten, eller till dess att besluten som gäller personen med funktionsnedsättning ändras så att de överensstämmer med lagen om funktionshinderservice eller lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, dock högst tre år från ikraftträdandet av denna lag. Klientavgifterna tas ut enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag under den tid besluten om tjänster är i kraft.

Ett ärende som gäller klientavgifter som var anhängigt vid ikraftträdandet av denna lag slutförs med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Vård som ges till patienter med andningsförlamning ska ordnas enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag i tre år från ikraftträdandet av denna lag, dock högst till dess att det på patientens egen begäran beslutas att tjänsterna för patienten med andningsförlamning redan tidigare ska ordnas på något annat sätt. När vården av en patient med andningsförlamning ordnas enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, är vården och uppehållet samt transportererna i anslutning till vården avgiftsfria,

678/2023

och ersättning för uppehälle ska betalas på samma grunder som vid ikraftträdandet av denna lag. För denna tid föreligger inte rätt till ekonomiskt stöd enligt 33 § i lagen om funktionshindersservice.

Helsingfors den 14 april 2023

Republikens President

Sauli Niinistö

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru